

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1296)
landbrugsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	N.1	10. august 1999

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Fødevareministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til Rådets direktiv om handelen med forstligt formeringsmateriale, KOM (1999) 188.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

1. afdeling, 1 kontor

J.nr.: 1997-4115-21

Den 10. august 1999

LFM 0278

Folketingets

Europaudvalg

GRUNDNOTAT

om

Kommissionens forslag til Rådets direktiv om

handelen med

forstligt formeringsmateriale

KOM(1999) 188

Resumé

Baggrunden for forslaget er en ajourføring af den gældende lovgivning og en sikring af størst mulig overensstemmelse med OECD-ordningen for det forstlige formeringsmateriale, som bringes i international handel.

Forslaget omfatter regulering af produktion med henblik på markedsføring samt markedsføringen af forstligt formeringsmateriale i Fællesskabet. Forslaget muliggør en hensyntagen til andre anvendelser af formeringsmaterialet end egentligt vedproducerende skovbrug.

Endvidere stilles der forslag om, at der foretages en miljørisikovurdering af forstligt formeringsmateriale, som består af genetisk modificerede organismer. Der skal ved en fremtidig forordning baseret på det relevante retsgrundlag indføres procedurer, som sikrer, at miljørisikovurderingen og andre relevante elementer svarer til dem, der er fastsat i Rådets direktiv 90/220/EØF af 23. april 1990 om udsætning af genetiske modificerede organismer. Indtil en sådan forordning træder i kraft, vil bestemmelserne i direktiv 90/220/EØF finde anvendelse.

Forslaget skønnes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (1999) 188 af 27. maj 1999 fremsendt forslag til Rådets direktiv om handelen med forstligt formeringsmateriale, til afløsning af direktiverne 66/404/EØF om handel med forstligt formeringsmateriale samt 71/161/EØF om normerne for den ydre beskaffenhed af forstligt formeringsmateriale, som forhandles indenfor Fællesskabet. Forslaget er oversendt til Rådet den 28. maj 1999.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 (tidligere artikel 43) og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget ikke har konsekvenser for nærhedsprincippet, da det bygger på TEF artikel 37 og således hører under Fællesskabets enekompetence, og at der endvidere er tale om ændring af to direktiver, som indeholder harmoniserende foranstaltninger.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at fjerne eksisterende eller potentielle hindringer for den frie varebevægelse for forstligt formeringsmateriale i overensstemmelse med intentionerne for det indre marked samt sikre størst mulig overensstemmelse med OECD-ordningen for forstligt formeringsmateriale, som bringes i international handel.

Desuden tydeliggøres og ajourføres forskellige bestemmelser under hensyn til den skovbrugsmæssige, videnskabelige og tekniske udvikling. Der fastlægges også et retsgrundlag for at tage hensyn til udviklingen inden for gensplejset forstligt formeringsmateriale.

Endvidere tages der hensyn til, at Sveriges og Finlands overgangsperiode på fem år udløber ved årsskiftet.

Forslaget omfatter regulering af produktion med henblik på markedsføring samt markedsføring af forstligt formeringsmateriale i Fællesskabet. Medlemsstaterne kan nationalt anvende tilsvarende regler som beskrevet i direktivet for andre plantearter end de væsentligste for skovbruget i EU.

Mængden af træarter, der foreslås omfattet af lovgivningen, udvides som følge af ajourføringen. Medlemsstater kan undtage planter og plantedele fra kontrolbestemmelserne, hvis det er godtgjort, at de ikke er til anvendelse i skovbruget. Dette gælder dog kun, hvis de er omfattet af en anden EU- eller national lovgivning, som foreskriver mærkning eller leverandørdokumentation med oplysninger, som er passende for den påtænkte anvendelse, eller hvis plantematerialet er mærket med teksten "Ikke til skovbrugsformål".

Formeringsmateriale, som opfylder direktivets bestemmelser, må ikke underlægges andre omsætningsrestriktioner, hvad angår materialets egenskaber, den gennemførte kontrol samt mærkningen og forseglingen af materialet. Medlemsstaterne har mulighed for at forbyde brug af formeringsmateriale, der er godkendt ifølge direktivet, under forudsætning af, at det kan godtgøres, at anvendelsen af materialet vil have en skadelig effekt på skovbruget eller de genetiske ressourcer det pågældende sted/land.

Der stilles krav til at sikre, at alt forstligt formeringsmateriale af de omfattede arter, som bringes i omsætning, skal have oprindelse i grundmateriale, som er godkendt og tilhører en godkendelseskategori. Forslaget indeholder beskrivelse af fire godkendelseskategorier mod tidligere to: Lokalitetsbestemt formeringsmateriale, udvalgt formeringsmateriale, kvalificeret formeringsmateriale og afprøvet formeringsmateriale. Forslaget fastlægger de udvælgelseskrav, der skal lægges til grund for godkendelse af grundmateriale, og muliggør en hensyntagen til andre anvendelser af formeringsmaterialet end egentligt vedproducerende skovbrug.

Medlemsstater kan opnå tilladelse til at begrænse godkendelsen af grundmateriale i sit eget land til andre kategorier end "lokalitetsbestemt".

Forslaget indeholder krav om artsrenhed til frøpartier. Partier af plantedele skal være af en antagelig handelskvalitet. For poppelarters vedkommende stilles der mere specifikke krav til plantematerialets kvalitet og klassifikation. Partier af planter til udplantning skal også være af en antagelig handelskvalitet.

Medlemsstaterne skal føre et register med oplysninger om de godkendte enheder. På grundlag af medlemsstaternes sammenskrevne lister kan Kommissionen offentliggøre et fælles katalog. Medlemsstaterne skal ligeledes udstede EU-standardiserede oprindelsesbeviser med en entydig reference til kåringsregisteret for de partier af formeringsmateriale, der indsamles.

Det skal, i det mindste ved stikprøvemæssig officiel kontrol og prøvetagning, sikres, at partier holdes adskilt, er entydigt identificeret og opfylder kvalitetskravene gennem alle produktionsstadier og under al omsætning. Det pålægges medlemsstaternes myndigheder at bistå hinanden med oplysninger til sikring af, at direktivet fungerer korrekt, især ved handel mellem medlemsstater. Partier under omsætning skal være fulgt af en etiket eller et leverandørdokument, som oplyser om partiets identitet og kvalitet.

Forslaget indeholder mulighed for medlemsstaterne for at pålægge yderligere eller strengere krav for godkendelse af grundmateriale og produktion af formeringsmateriale på deres eget område.

Gennemførelsesbestemmelser til direktivet foreslås vedtaget efter forvaltningskomitéprocedure.

Gensplejede organismer

I direktivet foreslås etableret et retsgrundlag til at fastsætte betingelser for optagelse af genetisk modificeret forstligt formeringsmateriale. For genetisk modificeret forstligt formeringsmateriale er der en sammenhæng til direktiv 90/220/EØF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer.

Kommissionens hensigt med forslaget er i overensstemmelse med dens generelle politik at etablere en enkelt integreret sikkerhedsvurdering af nye bioteknologiske produkter ("one door, one key-princippet"), hvorefter en anmelder kun skal henvende sig til en myndighed. Direktiv 90/220/EØF indeholder en bestemmelse om, at der i vertikal produktlovgivning kan fastsættes de nødvendige bestemmelser om miljørisikovurdering, som svarer til reglerne for miljørisiko vurdering i udsætningsdirektivet.

Forslaget omfatter derfor et procedureforslag, hvorefter alle de nødvendige markedsføringstilladelser til genetisk modificeret forstligt formeringsmateriale kan opnås med hjemmel i direktivet. Dette omfatter markedsføringstilladelsen, der efter gældende bestemmelser skal udføres efter artikel 11-18 i direktiv 90/220/EØF, og som indeholder en miljørisikovurdering.

Der skal ved en fremtidig forordning indføres procedurer, der sikrer, at miljørisikovurderingen og andre relevante elementer svarer til dem, der er fastsat i udsætningsdirektivet. Ved udarbejdelsen af det kommende forslag har Kommissionen tilkendegivet, at den vil tage fuldt hensyn til eventuelle ændringer i udsætningsdirektivet og basere forslaget på det relevante grundlag i Traktaten.

Indtil denne forordning vedtages, foretages markedsføringsgodkendelsen efter proceduren og kriterierne i udsætningsdirektivet. I tilfælde, hvor beslutning vedrørende miljøgodkendelsen skal behandles i Kommissionen, sker behandlingen i Den Stående Komité for Frø og Plantemateriale.

Ændringsforslaget fastsætter krav om fuld mærkning af gensplejset forstligt formeringsmateriale på etiketter eller dokumenter af enhver art, såvel officielle som ikke-officielle, der er fastgjort til eller ledsager det forstlige formeringsmateriale. Endvidere skal der mærkes i de nationale officielle lister over godkendt materiale.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved bekendtgørelse nr. 985 af 22. november 1996 om skovfrø og -planter, der er udstedt i medfør af lov nr. 834 af 18. december 1991 om frø, kartofler og planter med senere ændringer.

Konsekvenser

Forslaget har ingen direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det kan dog ikke udelukkes, at der vil blive ekstra udgifter til ændring af Plantedirektoratets administrative systemer, herunder edb-systemet, hvis den foreslåede kontrolordning og certifikat-standardisering gennemføres.

For nærværende godkendes genetisk modificerede forstligt formeringsmateriale efter udsætningsdirektivet 90/220/EØF, der er baseret på TEF artikel 95 (tidligere artikel 100A). Ved forslaget flyttes godkendelsen over i det kommende direktiv om forstligt formeringsmateriale, der er baseret på TEF artikel 37 (tidligere artikel 43). Ifølge forslaget vil reglerne for miljørisikovurdering blive fastlagt i en særlig forordning baseret på den relevante retsgrundlag i Traktaten.

Forslaget vil i første omgang betyde, at der foretages en miljørisikovurdering og andre relevante elementer svarende til den, der foretages efter udsætningsdirektivet 90/220/EØF. Forslaget forpligter endvidere Kommissionen til at fremsætte forslag til en rådsforordning, der sikrer, at miljørisikovurderingen og andre relevante elementer svarer til den, der er fastsat i udsætningsdirektivet 90/220/EØF. I begrundelsen for forslaget har Kommissionen tilkendegivet, at den ved udarbejdelsen af det kommende forslag vil tage fuldt hensyn til eventuelle ændringer i direktiv 90/220/EØF og basere forslaget på det relevante grundlag i Traktaten. Kommissionen har tidligere i forbindelse med vedtagelse af den såkaldte "Frøpakke" tilkendegivet, at det relevante retsgrundlag ville være TEF artikel 95.

Hvis forslaget gennemføres i sin nuværende form, kan det ikke udelukkes, at mulighederne begrænses for kontrolmyndigheden for at opretholde en central registrering og overvågning af omsætningen i landet af alle kontrolpligtige partier af forstligt formeringsmateriale.

Med den foreslåede udvidelse af listen over omfattede træarter ændres betingelserne for kontrollen og certificeringen af en række træarter af betydning for dansk skovbrug og landskab. Fra at man frivilligt kan tilslutte sig listen, gøres bestemmelserne nu obligatoriske. Hermed indskrænkes råderummet for omsætningen af forskellige anvendte frøkilder i Danmark, og det vil kun være tilladt at indsamle formeringsmateriale, der er godkendt som grundmateriale til omsætning.

Forslaget skønnes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er hørt om forslaget.

Der er indkommet høringssvar fra **Forbrugerrådet**, der har bemærkninger til mærkningsreglerne. Forbrugerrådet anbefaler således, at det sikres, at produkter, der nedstammer fra genmodificeret forstligt formeringsmateriale mærkes. Forbrugerrådet finder videre, at direktivet ikke forholder sig til den gældende OECD-ordning på området. Endelig finder Forbrugerrådet, at reglerne om genetisk modificeret forstligt formeringsmateriale også bør omfatte udførsel eller genudførsel til tredjelande.

Landbrugsrådet og **Den danske Dyr lægeforening** har meddelt, at man ikke har bemærkninger til forslaget.

Endvidere har **Dansk Skovforening** kommenteret forslaget. Foreningen er fremkommet med bemærkninger vedrørende kontrolmulighederne i forbindelse med handel med forstligt formeringsmateriale og adgangen for landene til på egne områder at fastsætte strengere regler, som man finder uheldig. Foreningen finder, at direktivforslaget tillige burde indeholde retningslinier for kontrolprocedurer for håndhævelsen af kvalitetskriterierne. Videre finder foreningen, at der er manglende overensstemmelse i mærkningskravet mellem mærkningen "ikke til skovbrugsformål" af partier, der henholdsvis importeres fra og eksporteres til tredjelande. Endelig har foreningen en del bemærkninger til forståelsen af konkrete bestemmelser i direktivforslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg

